

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, økonom og velfærdsforsker – cand.scient. adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

Kommentar, revideret 21.1.116

TRE – KLØVERREGERING FOR (NEO)LIBERALISME, BLOKPOLITIK OG VELFÆRDSNEDSKÆRING.

Løkkes indlemmelse af LA og Konservative i regeringen skal eliminere den hidtidige åbenlyse rivalisering i blå blok. Men det vil til gengæld munde ud i et regeringsgrundlag, som er endnu mere præget af (neo)liberalistisk politik og ideologi og af borgerlig økonomisk interessepolitik. Skattelettelser og tilbagerulning af velfærden vil derfor komme endnu mere i forgrunden. Desuden er det hensigten med "Trekløver – regeringen" at vende tilbage til VKO - tidens borgerlige blokpolitik, hvor DF er den faste - og primære - partner. Dannelsen af en sådan regering vil derfor være en begyndelse til Mette Frederiksen, der gennem en højredrejning af S har satset på samarbejde med DF og på at blive politisk partner for Venstre. Nu lukkes S i vid udstrækning ude af den politiske varme og Mette Frederiksens strategi med at gå til højre synes at være slået fejl.

1. Regeringsdeltagelse i stedet for politisk kaos i blå blok.

Når Lars Løkke Rasmussen nu indlemmer LA og Konservative i en "Trekløver – regering" er det selvsagt et forsøg på at komme ud af det kaos i blå blok, hvor navnlig rivalisering mellem DF og LA om topskattelettelser har lammet forhandlingerne om 2025 planen og i sidste ende truet den borgerlige regerings eksistens.

Ved at LA og Konservative inviteres ind i regeringen, forenkles den politiske proces i blå blok: I stedet for alles kamp mod alle, bliver først Venstre, LA og Konservative enige om regeringens holdning, i hvilken proces Venstre som det største parti vil få større vægt end hidtil, hvor partiets rolle i stedet har været at formidle.

Og derefter bliver den nye trekløver - regering enige med DF.

2. Tilbage til VK - tidens borgerlige blokpolitik.

Med en trekløverregering er det samtidig hensigten at vende tilbage til Anders Fogh Rasmussens succesrige model fra 00'erne på borgerlige blokpolitik. I stedet for som i dag at skulle kæmpe med de andre borgerlige partier om indflydelse vil DF fremover blive tilbudt at være den udvalgte - og foretrukne partner.

DF kan herefter fremstå som dem, der er den centrale støtte for den borgerlige regering og som det parti, der har afgørende indflydelse på regeringens politik. Og i stedet for åben kamp om modstridende udmeldinger i blå blok, vil forhandlingerne mellem trekløver - regeringen og DF utvivlsomt blive nøje koreograferet til at få DF til at fremstå bedst muligt.

Der vil utvivlsomt også blive tale om et forsøg på at gentage den politiske formel for VKO-alliancen, hvis hovedelementer var borgerlig accept af DF's udlændingepolitik til gengæld for DF's accept af borgerlig økonomisk politik.

Det som DF skal have ud at være det faste støtteparti for trekløver - regeringen er altså frem for alt yderligere udlændingepolitiske indrømmelse og vi kommer derfor til at se en yderligere skærpelse af udlændingepolitikken, hvor det ultimative mål for DF jo er et de facto stop for indvandring til Danmark.

Og DF's selverklærede rolle som regeringens sociale garanti og beskytter af velfærden: Jo, den er vigtig for, at DF kan tiltrække socialdemokratiske vælgere, men DF vil i sidst ende altid være til fals for endnu en udlændingestrømning.

3. Et stærkere (neo)liberalistisk regeringsgrundlag.

Til gengæld for regeringsdeltagelsen skal LA og Konservative naturligvis både selv have noget og betale noget.

Den pris, som begge partier - og her navnlig LA - skal betale er naturligvis at man skal være villig til slå af på sine (ultimative) krav, således at de tre partier i regeringen kan blive enige om politikudspil. Det betyder også, at man internt i regeringen må anerkende Venstres ledende og toneangivende rolle som det største parti.

Til gengæld får LA og Konservative ministerposter. Men det vil være naivt at tro, at alene ministerposter, -biler og - pension vil være tilstrækkeligt til at få LA til at falde til patten. Løkke skal selvfølgelig derfor også give LA og Konservative indflydelse og tydelige fingeraftryk på regeringens politik.

Og her det nye regeringsgrundlag selvfølgelig centralt. Da Løkke i forvejen selv er til den (neo)liberalistiske side, kommer der et endnu mere neoliberalistisk regeringsgrundlag ud af regeringsudvidelsen. Vi kommer til at se et regeringsgrundlag med større fart på nedskæring af det offentlige forbrug og af velfærdsydelse, med større fart på privatisering og udlicitering - og selvfølgelig på skattelettelse.

Og med de konservative som et parti, der markerer sig særligt på borgerlige økonomiske interesser, kommer vi samtidig til at se øget vægt på borgerlig fordelingspolitik i form af erhvervsskattelettelse og på skattelettelse til boligejerne og til de velhavende.

4. 2025 planen.

Spørgsmålet er her, hvilken rolle regeringens 2025 plan skal spille? En mulighed er, at man slet og ret reviderer den efter et nyt regeringsgrundlag, der som sagt vil være stærkere præget af (neo)liberalisme og borgerlig fordelingspolitik. Da det vil være en åbenlys udfordring af DF fra starten, vil en revision af 2025 planen næppe indbefatte en 5 procents reduktion i topskatten hele vejen op, men måske til gengæld nogle andre yderligere skattelettelser, som indrømmelse til de nye regeringspartier: Grundskylden, registreringsafgiften og selskabsskatten vil være oplagte områder.

Da LA og Konservative imidlertid i hovedsagen har virket ganske tilfreds med 2025 planen (bortset fra de famøse topskattelettelser) kunne et andet scenario være, at man bibeholder planen i hovedtræk, men at de tre partier herefter i fællesskab lægger en mere radikalt borgerlig og (neo)liberalistisk reformkurs i resten af regeringsperioden.

Et element heri kunne være, at man i fællesskab sætter som mål i løbet af de næste år at gennemføre en mere omfattende og mere borgerlig og liberalistisk præget skattereform, hvor afgørende elementer vil være yderligere nedsættelse af grundskyld, registreringsafgift, selskabsskat - og topskat.

Hermed vil LA også få muligheden for at påpege, at man selvfølgelig ikke har opgivet kampen for nedsættelse af topskatten, men tværtimod har fået Venstres og Konservatives opbakning hertil på længere sigt.

5. En begmand til Mette Frederiksen?

Dannelse af en sådan trekløver - regering og tilbagevenden til borgerlig blokpolitik vil udover at eliminere det nuværende kaos i blå blok og redde og stive regeringen af, også frembyde den fordel for Løkke, at Mette Frederiksen og Socialdemokratiet effektivt køres ud på et sidespor.

Rivaliseringen i blå blok har givet Mette F. muligheden for at fiske i rørte vande i forhold til DF. Hun og Henrik Sass har især gennem en højredrejning i udlændigepolitikken tilnærmet S kraftigt til DF og har i forlængelse heraf lagt op til et samarbejde med DF (og Venstre) i stedet for samarbejde til venstre side i Folketinget.

Dette er sket under parolen: Slut på blokpolitikken. DF har kørt med herpå, så længe partiet kunne bruge et samarbejde med S som trussel mod LA. Men med DF's nye rolle som en trekløver-regerings udvalgte og faste partner, vil Folketinget netop være tilbage i - blokpolitik.

Og S vil i de fleste politiske spørgsmål fremover kunne kigge langt efter DF og efter indflydelse. Dannelse af en trekløver regering kan derfor være et tilbageslag for Mette Frederiksens strategi om at skaffe S indflydelse og magten tilbage gennem en politisk højredrejning.

6. Hvem vil nu træde i opposition?

Socialdemokratiet vil nu skulle til at finde "en grimasse der kan passe"- dvs. finde sig til rette med en rolle i opposition. Hvilket givet vil være svært, da Mette Frederiksens og Sass - Larsens hidtidige projekt tværtimod har handlet om at nærme sig højrefløjen.

Hertil kommer yderligere det problem, at den gamle socialdemokratiske partner, De Radikale, langt hen ad vejen er helt enige i de borgerliges økonomiske politik og kun vil være i opposition på værdipolitikken, der jo er det område, hvor S under Mette Frederiksen har nærmet sig højrefløjen mest.

Det forekommer derfor at det vil være svært for begge partier at spille en rolle som effektiv opposition. Løkke vil derfor med dannelsen af en trekløver - regering også have stukket en effektiv kæp i hjulet på oppositionen og have efterladt nogle af de centrale partier i "rød" blok i vildrede.

Kampen mod en stærkt højredrejet regering og politik vil derfor i høj grad komme til at ligge hos Venstrefløjspartierne.

7. Hvad med topskattelettelse?

Da hele ideen i en trekløver - regering handler om at komme væk fra åbenlys politisk rivalisering i blå blok og at de 3 partier i stedet internt i regeringen bliver enige om den økonomiske politik, vil alle naturligvis skulle afstå fra ultimative krav og viske tavlen ren.

Det turde derfor være oplagt, at hvis LA går ind i regeringen, så gennemføres den fulde topskattelettelse IKKE her og nu. Men til gengæld må Venstre give LA klare indrømmelser og fingeraftryk på regeringsgrundet og især på skattepolitikken i øvrigt, hvad enten der bliver i form af en revidering af 2025 planen eller i form af en senere, stor borgerlig skattereform.

Tabere kan i det politiske spil som sagt blive Socialdemokratiet, men i sidste ende bliver det i den økonomiske og politiske kamp velfærdsstaten, som risikerer at tabe på et mere radikalt borgerligt og (neo)liberalistisk projekt for tilbagerulning af netop velfærdsstaten.

Henrik Herløv Lund, økonom og velfærdsforsker - cand. scient. adm.

Uafhængig

HENVISNING:

Jeg udgiver nyhedsbrevet KRITISKE ANALYSER" (om velfærd, økonomi og neoliberalisme).

Vederlagsfrit abonnement kan tegnes ved at maile til herloevlund@mail.dk .

Alle rapporter og artikler kan downloades på www.henrikherloevlund.dk under "Artikler og rapporter".